Tárgytematika / Course Description

A pedagógiai és gyógypedagógiai kutatások módszertana

AKLB_TPTM033

Tárgyfelelős neve / Teacher's name: dr. Cseh Sándor

Félév / Semester: 2022/23/2

Beszámolási forma / Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszáma / Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszáma / Teaching hours(sem.): 12/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy feladata a képzés céljának megvalósításában:

A tantárgy oktatásának célja a pedagógiai munka során adódó különböző mérések, vizsgálódások, elemzések folytatásához szükséges elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok megismertetése. A tárgy keretében olyan ismeretek átadására kerül sor, amelyek egyrészt hozzásegítik a hallgatókat a pedagógiai szakirodalom értő olvasásához, másrészt segítséget nyújtanak önálló kutatási tevékenység tervezésében, kivitelezésében és az eredmények publikálásában, harmadsorban pedig elősegítik a pedagógiai jelenségek alaposabb megismerését szolgáló statisztikai eljárások kiválasztását, egyszerűbb számítások elvégzését, a kapott eredmények értelmezését.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A tananyag leírása:

A feldolgozásra kerülő tananyag egyrészt átfogó jelleggel szól a pedagógiai kutatások metodológiai kérdéseiről (a pedagógiai kutatás célja, tárgya, jellemzői, folyamata, a kutatási probléma kiválasztása, a hipotézisek megfogalmazása, a kutatási stratégiák, módszerek, eszközök és a mintavételi eljárások kiválasztásának szempontjai), másrészt részletesen bemutatja a szakirodalom feltárásának és feldolgozásának menetét és sajátosságait, valamint a pedagógiai kutatások során leginkább alkalmazott feltáró módszereket, eszközöket (megfigyelés, kikérdezés, szociometria, dokumentum és tartalomelemzés, tudásszintmérő tesztek fajtái, jellemzői). A feltáró módszerek tanulmányozását követően betekintést nyújt az adtatfeldolgozást és elemzést szolgáló alapvető statisztikai módszerekbe (döntően a leíró és részben a matematikai statisztikai módszerekbe).

Részletes tematika:

1. A pedagógiai kutatás metodológiai kérdései

1.1. A pedagógiai kutatás célja, tárgya,
1.2. A pedagógiai kutatás jellemzői, sajátosságai
1.3. A pedagógiai kutatás folyamata, lépései.
1.3.1. A kutatási probléma kiválasztása
1.3.2. A szakirodalom áttekintése
1.3.3. A kutatás hipotézisének megfogalmazása
1.3.4. A kutatási stratégiák, módszerek, eszközök kiválasztása
1.3.5. A minta és a mintavétel

1.4. A pedagógiai kutatások típusai, fajtái, a kutatások etikai kérdései

2. A szakirodalom feltárása és feldolgozása

2.1. A szakirodalom tanulmányozásának célja, funkciója.
2.2. A szakirodalmi tájékozódás bázisai, forrásai
2.3. A szakirodalom feltárásának lépései.
2.4. A szakirodalom feldolgozásának technikái
2.5. A hivatkozás szabályai

3. A pedagógiai kísérlet

3.1. A pedagógiai kísérlet jellemzői, fajtái
3.2. A kísérlet megbízhatósága

4. A deduktív (analitikus) kutatás

4.1. Az analitikus kutatás fogalma, célja, területei
4.2. Az analitikus jellegű kutatás folyamata
4.3. Az elemzések fajtái
4.4. A neveléstörténeti kutatás sajátosságai

5. A pedagógiai kutatás módszerei

5.1. A megfigyelés
5.2. A kikérdezés
5.3. A szociometriai módszer
5.4. Pszichológiai tesztek
5.5. Tudásszintmérő tesztek
5.6. Dokumentum- és tartalomelemzés

6. A pedagógiai vizsgálatok leíró- és matematikai statisztikai módszerei

6.1. A mérés fogalma, az adatok fajtái és a mérési skálák
6.2. Mért adatok elemzésére alkalmas statisztikai eljárások
6.3. A rendstatisztikai eljárások
6.4. A megállapítható adatok elemzése
6.5. Két változó összefüggésének vizsgálata: kétváltozós táblázatok, korrelációs együtthatók

---

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

Az osztályzat kialakításának módja:
a.) Aláírás megléte (alapfeltétel);
b.) 2 db zárthelyi dolgozat eredményes megírása (alapfeltétel);
c.) Félév végi írásbeli vizsga eredményes megírása (a végső érdemjegy meghatározója).

Az aláírás feltétele:
a.) Az előadásokon és szemináriumi foglalkozásokon való aktív részvétel (Az igazolt és az igazolatlan hiányzások együttesen az összóraszám - előadás+szeminárium - egyharmadát nem haladhatják meg);
b.) 2 db zárthelyi dolgozat eredményes megírása;
c.) 65 elemből álló fogalomlista elkészítése és határidőre történő leadása (2022. 05.03. 12:00 óra; a SZELearning rendszerbe feltöltendő).

A hiányzás pótlásának módja:
Otthoni, egyéni tanulás.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:

Falus Iván (szerk. 2000): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Pedagógiai könyvek. Műszaki Könyvkiadó, Bp.

Falus Iván – Ollé János (2000): Statisztikai módszerek pedagógusok számára. OKKER Kiadó, Bp.

Ajánlott irodalom:

Ágoston György – Nagy József – Orosz Sándor (1979): Méréses módszerek a pedagógiában. Tankönyvkiadó, Bp.

Babbie, E. (1996): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó.

Bartal Andrea – Széphalmi Ágnes (1982): Adatgyűjtés és statisztikai elemzés a pedagógiai gyakorlatban. Tankönyvkiadó, Bp.

Falus Iván – Ollé János (2008): Az empirikus kutatások gyakorlata. Adatfeldolgozás és statisztikai elemzés. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.